

USŪRINIŲ ŠUNŲ IR RUDŲJŲ LAPIŲ KAUKOLĖS FORMOS YPATUMAI PRIKLAUSOMAI NUO LYTIES IR RŪŠIES

Eugenijus Jurgelėnas¹, Linas Daugnora¹, Vidmantas Lasys¹, Donatas Venskutonis²

¹*Anatomijos ir fiziologijos katedra, Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas; tel. (8-37) 36 19 03; el. paštas: jurgelin@lva.lt*

²*Medicinos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas*

Santrauka. Šio darbo tikslas buvo apskaičiuoti usūrinių šunų ir rudųjų lapių kaukolių indeksus bei santykį ir pagal tai nustatyti kaukolės formos skirtumus tarp lyčių ir rūšių. Tyrimui panaudotos Veterinarijos akademijos Anatomijos ir fiziologijos katedros Osteologijos laboratorijoje sukauptos 63 šiuolaikinių suaugusių usūrinių šunų ir rudųjų lapių kaukolės; iš jų usūrinių šunų – 31 (patinų 17, patelių 14), rudųjų lapių – 32 (patinų 16, patelių 16). Pirmiausia pagal A. von den Driesch (1976) metodiką atlikti kaukolių matavimai. Matuota mechaniniu slankmačiu 0,1 mm tikslumu. Pagal gautus matmenis apskaičiuoti septyni kaukolių indeksai ir trys santykiai. Kaukolių indeksų ir santykių apskaičiavimo rezultatai parodė, kad ir usūrinių šunų, ir rudųjų lapių patinų bei patelių kaukolės forma nesiskiria. Palyginę apskaičiuotus indeksus ir santykius tarp rūšių, nustatėme, kad usūrinių šunų kaukolės, snukio, snukio-1, gomurio indeksas, gomurio–gomurikaulio santykis yra didesni už rudųjų lapių analogiškus rodiklius ir tarp patinų, ir tarp patelių. Vadinas, ryškiausi tarprūšiniai kaukolės formos skirtumai yra snukio srityje.

Raktažodžiai: rudoji lapė (*Vulpes vulpes*), usūrinis šuo (*Nyctereutes procyonoides*), osteometrija, indeksas, kaukolė.